Lietas arhīva Nr. 1-0096-20/13
ECLI:LV:RPPT:2020:0429.168009620.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2020. gada 29. aprīlī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese A. Buliņa Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. B/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2020. gada 26. februārī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes (turpmāk - VP RRP) Rīgas Zemgales iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektors P. Dmitrijevs sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC 377608 par to, ka 2020. gada 26. februārī, plkst.00.45, Rīgā, Alīses ielā 3a, /pers. B/ķērās policijas darbinieku formastērpos, spļāva siekalas no mutes dobuma policijas darbinieku virzienā, uzvedās agresīvi, rupji lamājās, uz policijas darbinieku lūgumiem pārtraukt minētās darbības, atteicās to izdarīt, atteicās pamest policijas iecirkni, turpināja savas darbības un uz policijas darbinieku lūgumiem pārtraukt minētās darbības nereaģēja. Ar šādām savām darbībām /pers. B/ ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad viņi pildīja dienesta pienākumus.

Izdarītais administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā – Latvijas APK) 175. panta par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

Sastādot protokolu /pers. B/ izskaidrotas viņas tiesības un pienākumi, kas paredzēti Latvijas APK 260. pantā, taču persona protokolu parakstīt atteicās.

[2] 2020. gada 5. aprīlī stājās spēkā likums "Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 izplatību", kura 5. panta otrajā daļā noteikts, ka tiesa administratīvo pārkāpumu lietas izskata rakstveida procesā.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{6} panta ceturtajai daļai, pusēm 2020. gada 8. aprīlī nosūtīts paziņojums par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu rakstveida procesā, vienlaikus izskaidrojot pusēm tiesības pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam un tiesības 14 dienu laikā iesniegt tiesai rakstveida paskaidrojumus.

Puses rakstveida paskaidrojumus administratīvā pārkāpuma lietā nav iesniegušas, noraidījums tiesas sastāvam nav pieteikts.

M o t ī v u d a ļ a

[3] Pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, atzīstams, ka /pers. B/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas APK 175. pantā, pierādīta pilnībā ar lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā turpmāk norādītu apsvērumu dēļ.

[4] Saskaņā ar Latvijas APK 243.^{1} pantu pierādījumus konstatē ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar personu liecībām, eksperta atzinumu, kompetentas institūcijas atzinumu, dokumentiem, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā, elektroniskiem pierādījumiem un procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātām ziņām par faktiem.

Administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas APK 175. panta par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka, pašvaldības policijas darbinieka, robežsarga vai zemessarga, kā arī karavīra likumīgajam rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus. Tātad, gadījumā, ja persona atsakās pakļauties policijas darbinieka likumīgajai prasībai, tad ir pamats sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu un saukt personu pie administratīvās atbildības, kas paredzēta Latvijas APK 175. pantā.

Minētās tiesību normas dispozīcija ietver divus pamatnosacījumus, kuriem ir jābūt pierādītiem, lai personu varētu saukt pie administratīvās atbildības saskaņā ar šo tiesību normu, proti, ir jākonstatē, vai kāds no minētajā tiesību normā norādītajiem subjektiem, sabiedriskās kārtības vai dienesta pienākumu pildīšanas laikā, izteica personai likumīgu rīkojumu vai prasību un, otrkārt, ka persona ļaunprātīgi atteicās pakļauties izteiktajam rīkojumam vai prasībai.

Līdz ar to, lai konstatētu, vai /pers. B/ darbībās konstatējama Latvijas APK 175. panta paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva objektīvā puse, jānoskaidro, vai policijas darbinieku prasības pārtraukt likumpārkāpumu un atstāt policijas iecirkņa teritoriju bija likumīgas.

[5] Arī atbilstoši likuma "Par policiju" tvērumam nepieciešams noskaidrot, vai konkrētajā gadījumā policijas darbinieka rīkojums vai prasība bijuši likumīgi. Likuma „Par policiju" 22. panta pirmo daļu policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis, un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir sodāma. Saskaņā ar šā likuma 12. panta pirmās daļas 2. punktu, policijas darbiniekam ir tiesības pārbaudīt personām, kuras tiek turētas aizdomās par likumpārkāpumu izdarīšanu, personību apliecinošos dokumentus. Atbilstoši minētā likuma 1. punktam, policijas darbiniekam ir tiesības prasīt, lai personas pārtrauc likumpārkāpumus un citu rīcību, kura traucē policijas pilnvaru izpildi, kā arī pielietot pret likumpārkāpējiem paredzētos piespiedu līdzekļus.

Saskaņā ar likuma „Par policiju" 10.panta 1., 6. un 11.punktu policijas darbinieku pienākums ir nodrošināt kārtību uz ceļiem, ielās, laukumos, parkos, sabiedriskā transporta līdzekļos, lidostās, ostās, stacijās un citās publiskās vietās, lai garantētu personu un sabiedrības drošību, kā arī novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, noskaidrot vainīgos,

savas kompetences ietvaros sastādīt protokolus, izskatīt lietas par šiem pārkāpumiem, kā arī regulēt transportlīdzekļu un gājēju kustību, veikt satiksmes un satiksmes līdzekļu uzraudzību.

No minētajām tiesību normām tiesa secina, ka policijas darbinieka prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda un par nepakļaušanos policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas APK 175. pantā.

[6] Administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC 377608 2020. gada 26. februārī sastādīts par to, ka 2020. gada 26. februārī plkst.00.45 Rīgā, Alīses ielā 3a (VP RRP Rīgas Zemgales iecirknis), /pers. B/ ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgām prasībām – atteicās pamest policijas iecirkņa teritoriju, ķērās policijas darbinieku formastērpos, spļāva siekalas no mutes dobuma policijas darbinieku virzienā, uzvedās agresīvi, rupji lamājās, atteicās pārtraukt savas darbības, kā rezultātā pret personu tika pielietots fizisks spēks *(lietas 4. lapa)*.

2020. gada 26. februāra VP RRP Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes Speciālo uzdevumu bataljona 1. rotas jaunākā inspektora E. Keiša ziņojumā norādīts, ka 2020. gada 26. februārī plkst.00.45, patrulējot auto ekipāžas "420" sastāvā, izejot no Zemgales iecirkņa telpām Alīses ielā 3a, uz kāpnēm tika sastaptas 2 personas – vīrieti un sievieti stiprā alkohola reibumā stāvoklī. Abas personas lamājās rupjiem krievu lamu vārdiem: "Pidarasi, musora urodi, da vi vapše ahujeļi, idite nahuj, suka". Personām vairākkārtīgi tika izteikta likumīga prasība pārtraukt savas huligāniskās darbības un pamest kāpnes, ja no policijas nekas nav nepieciešams, pēc kā personas kļuva agresīvākas, sāka konfliktēt savā starpā, ieķērās viens otra apģērbā. Personu konflikts vairākkārtīgi tika izšķirts, pēc kā abas personas sāka vicināties ar rokām policijas darbinieku virzienā, vairākkārtīgi centās ieķerties policijas darbinieku formastērpā. Personas tika brīdinātas par to, ka ja viņas nepārtrauks ļaunprātīgo nepakļaušanos policijas darbiniekiem, pret personām tiks pielietots fizisks spēks un personas tiks aizturētas par administratīvo pārkāpumu. Abas personas uz policijas darbinieku likumīgajām prasībām nereaģēja un turpināja ķerties policijas darbinieku formastērpā, spļāva siekalas no mutes dobuma policijas darbinieku virzienā, pēc kā, saskaņā ar likuma "Par policiju" 13. pantu, lai savaldītu un nogādātu policijas iecirknī abas aizturētas personas, pret viņām tika pielietoti speciālie cīņas paņēmieni (rokas saliekšana aiz muguras ar rāvienu). Pārkāpēji nogādāti Zemgales policijas iecirknī, kur personas turpināja uzvesties agresīvi un izaicinoši, turpināja lamāties ar rupjiem lamu vārdiem, ar kājām spēra pa aizturēto nodalījuma restēm, uz prasībām pārtraukt savas darbības, nereaģēja. Iecirknī tika noskaidrotas personības – /pers. H/ un /pers. B/, personas kods /personas kods/ *(lietas 8. lapa)*.

Lietas materiāliem pievienots 2020. gada 26. februāra plkst.01.40 sastādītais administratīvās aizturēšanas protokols Nr. 586, no kura redzams, ka 2020. gada 26. februārī plkst.01.05 Rīgā, Alīses ielā 3a, par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, par kuru atbildība ir paredzēta Latvijas APK 175. pantā, lai sastādītu administratīvās aizturēšanas protokolu un administratīvā pārkāpuma protokolu, aizturēta /pers. B/, personas kods /personas kods/ (*lietas 11. lapa*).

No lietas materiālos esošā 2020. gada 26. februāra medicīniskās pārbaudes protokola Nr. 1100 narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai redzams, ka /pers. B/ atteikusies no medicīniskās pārbaudes narkotisko, psihotropo vielu ietekmes noteikšanai bioloģiskās vidēs, personai klīniski konstatēts alkohola, narkotisko vielu reibums (*lietas 15. lapa*).

Materiāliem pievienota alkometra AlcoQuant 6020 Nr. A113135 (verificēts līdz 2020. gada 21. aprīlim) izdruka, no kuras redzams, ka 2020. gada 26. februārī plkst. 02.26 /pers. B/ veikts alkometra mērījums, kura rezultātā personai konstatētā alkohola rādījums izelpojamā gaisā ir 2,69 promiles (*lietas 6. lapa*).

[7] Tiesai nav šaubu, ka Valsts policijas darbinieki pildīja savus dienesta pienākumus, atrodoties VP RRP Rīgas Zemgales iecirkņa telpās pēc adreses Rīgā, Alīses ielā 3a, kad konstatēja divas personas, tostarp, pārkāpēju, kura atradās uz policijas iecirkņa kāpnēm, uzvedoties agresīvi un izaicinoši, lamājoties necenzētiem vārdiem un mēģinot fiziski ietekmēt policijas darbiniekus, jo to nepārprotami pierāda lietas materiālos esošā valsts policijas darbinieka ziņojuma saturs un lietas materiāliem pievienotā pārbaudes protokola dati. Tāpat no ziņojumā norādītajiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka policijas darbinieku darbības un prasības – pārtraukt huligāniskas darbības un pamest policijas iecirkņa teritoriju – bija likumīgas un pamatotas.

[8] Tiesai nav pamata apšaubīt policijas darbinieka ziņojuma patiesumu. Lietas izskatīšanas laikā netika konstatēti pierādījumi, kas norādītu uz policijas darbinieku ieinteresētību /pers. B/ apmelošanā, vai to, ka policijas darbinieki būtu neobjektīvi vai nekompetenti konkrētā administratīvā pārkāpuma konstatēšanā.

[9] Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savā 2006.gada 14.novembra spriedumā lietā Nr.SKA-454/2006 atzina par pareizu viedokli, ka jebkurš policijas darbinieka rīkojums, ko viņš ir izdevis, pildot dienesta pienākumus, atzīstams par visiem saistošu un sākotnēji ir jāizpilda *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 14.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-454/2006 10.punktu)*. Šis apgalvojums atbilst arī likuma „Par policiju" 22.panta trešajai daļai, proti, ka policijas darbinieka prasības ir obligātas un rīcība ir saistoša jebkurai personai, kamēr amatpersona, kas pilnvarota kontrolēt vai uzraudzīt viņa darbību, nebūs tās apturējusi vai atcēlusi.

[9.1] Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka norādītajos apstākļos policijas darbinieku darbības un prasības – pārtraukt huligāniskas darbības, kā arī pārtraukt izrādīt fizisku un vārdisku agresiju – bija likumīgas un pamatotas un /pers. B/ bija jāpakļaujas šīm likumīgajām policijas darbinieka prasībām.

Tiesa norāda, ka tiesu praksē atzīts, ka vārds „ļaunprātīgi" apzīmē vainas formu Latvijas APK 175.pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā. Personas rīcība atzīstama par ļaunprātīgu Latvijas APK 175.panta izpratnē, ja persona pārkāpumu izdarījusi ar nodomu *(sk. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 10.marta sprieduma lietā AA 609-05/8, 15.punktu, 2006.gada 21.janvāra sprieduma lietā AA 179-06/8 10.punktu)*.

Pēc lietas materiālu pārbaudes, tiesai nerodas saprātīgas šaubas par to, ka /pers. B/ rīkojās ļaunprātīgi, kad nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām.

Rezumējot iepriekš minēto, tiesa secina, ka /pers. B/ 2020. gada 26. februārī plkst.00.45 ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgām prasībām, pildot dienesta pienākumus. Tāpat atzīstams, ka administratīvais pārkāpums kvalificēts pareizi pēc Latvijas APK 175. panta.

[10] Latvijas APK 22. panta norādīts, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai neizdarītu jaunus pārkāpumus. Savukārt, uzliekot sodu, saskaņā ar Latvijas APK kodeksa 32. pantu, tiek ņemts vērā

izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, viņa vainas pakāpe, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

[11] Par Latvijas APK 175. pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu paredzēts naudas sods līdz divsimt astoņdesmit *euro* vai piemēro administratīvo arestu uz laiku līdz piecpadsmit diennaktīm.

Apstākļi, kas mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu saskaņā ar Latvijas APK 33. pantu, netika konstatēti.

Saskaņā ar Latvijas APK 34. pantu par atbildību pastiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst tos, ka pārkāpums izdarīts alkoholisko dzērienu iespaidā.

Pie administratīvās atbildības saucamās personas personību raksturo tas, ka uz pārkāpuma izdarīšanas dienu /pers. B/ dzīvesvietu deklarējusi /adrese/ (*lietas 9. lapa*). Pārbaudot informāciju par /pers. B/ administratīvajiem pārkāpumiem, tiesa konstatē, ka pārkāpēja iepriekš vairākkārt saukta pie administratīvās atbildības - personai kopš 2009. gada 3. jūlija ir sastādīti 26 administratīvā pārkāpuma protokoli, par ko piemēroti naudas sodi par kopējo summu 2970,22 *euro*, sodi nav izciesti *(lietas 13.-14. lapa)*.

Tiesa konstatē, ka lietas materiālos nav atrodami citi /pers. B/ personību raksturojoši dati.

[12] Novērtējot pārkāpuma raksturu, ņemot vērā, ka naudas sodu piemērošana /pers. B/ acīmredzot nesasniedz Latvijas APK 22. pantā noteikto soda mērķi, kā arī to apstākli, ka /pers. B/ viņai piemērotos naudas sodus vairāk kā desmit gadu garumā ne reizi nav nomaksājusi, kā arī izvērtējot /pers. B/ personību – vairākkārt administratīvi sodīta, nav ziņu par darba vietu, ienākumu apmēru – tiesa atzīst, /pers. B/ par izdarīto administratīvo pārkāpumu sodāma ar administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm.

Tiesa nekonstatē Latvijas APK 31. pantā noteiktos apstākļus administratīvā aresta nepiemērošanai.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}., 289.^{7} pantu, 289.^{13} pantu un 289.^{15} pantu tiesa

n o s p r i e d a :

atzīt par vainīgu /pers. B/, personas kods /personas kods/, Latvijas APK 175. pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīt ar administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm.

Spriedumu pēc tā stāšanās spēkā izpildīt Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirknim.

Administratīvā aresta termiņu skaitīt no soda izciešanas uzsākšanas brīža.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2020. gada 29. aprīlī.

Tiesnese A.Buliņa